Ner 321. ROK 1833.

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

ŚRODA 4 GRUDNIA.

PRENUMERATA
Kwartalna.......złp. 12
Miesięczna...... „ 5

JMIONA SŁOWIAŃSKIE.
Dziś Lubomiła.

Gazeta Krakowska

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE
Barometr zredukowany na 0° Reaumura;

Dzień godzina	Barometr na 0° 0,	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI.
7 27	„ 5. 540	+ 1,4	— 3.8	Zachodni słaby	Pochmurno	
2 12	„ 4. 407	4,1	0.2	Pł. zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	
3	„ 3. 054	3 6	0.3	„ „	Pochmurno	
9	„ 3, 580	+ 2 6	— 1,2	„ średni	„ „	Deszcz

Część Urzędowa.

W dniu 6 grudnia r b. 1833 o godzinie rannej we dworze i browarze wsi Regulice w gminie XIII. Poręba okręgu W. M. Krakowa, w drodze Exekucyi Sądowej odbędzie się publiczna licytacya 200 sztuk owiec 3 koni i ziemniaków mniej więcej korcy 500. Chęć zatém licytowania mających zaopatrzonych w monetę srebrną courant, na czas i miejsce oznaczone, podpisany komornik zaprasza.

Kraków d. 26 Listopada 1833.

Ig. Kopyciński Kom Sąd.

Ceny zboża w czterech gatunkach na targowicy w Kleparzu przy Krakowie sprzedawanego

Dnia 2 i 3 Grudnia 1833 roku.	1. Zł	1. gr	2. Zł	2. gr	3. Zł	3. gr	4. Zł	4. gr
Korzec Pszenicy..	20	—	18	—	16	15	14	—
— Żyta.........	12	—	11	—	10	15	10	10
— Jęczmie:...	10	—	8	24	8	20	8	15
— Owsa.......	7	15	7	12	—	—	—	—
— Grochu.....	16	—	15	—	14	—	—	—
— Jagieł......	28	—	27	—	26	—	25	—
— Rzepaku...	32	—	26	—	25	15	—	—

Przekonali się o powyższych cenach zboża i oryginał jak zwykle podpisali.

Peszke, Nasturkiewicz. W.G. *Gołębiowski.* K.T.

LOTERYA KRAJOWA.

W 584 ciągnieniu dnia 4 Grudnia 1833 roku w przytomności osób od rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały numera następujące:

84. — 85. — 83. — 54. — 2.

Przyszłe Ciągnienie 585 przypada dnia 11 Grudnia 1833 r.

Część Nieurzędowa.

KRAKÓW.

Powołany przez wysoki Senat Rządzący na urząd adwokata przy wszelkich instancyach sądowych Rpltej Krakowskiéj, zawiadomia strony interesowane, iż kancellaryą swą otwarł z dniem dzisiejszym w domu Pana Tomasza Kapalskiego przy ulicy Grodzkiéj pod L. 230 na pierwszem piętrze.

W Krakowie 2 grudnia 1833 r.

Józef Strożecki.

POLSKA

Warszawa 27 Listopada.

Giełda Warszawska.— Dziś listy zastawne stały (wartość kuponu złp. 1 gr. 21$\frac{1}{3}$) żądano 91, dawano złp. 90 gr. 20; za obligacje udziałowe dawano złp. 372

Rząd Królestwa Polskiego ogłosił co następuje:

(Ciąg dalszy.)

Art; 57. Powód wyłączenia wybranych przez rodziców lub opiekunów. Wyłączenie wymienione w art; 2 lit. b. niniejszej instrukcji, dla jednego syna w każdej familji wybranego przez rodziców lub opiekunów, nastąpiło z tego samego powodu, co i dla jedynaków, to jest: dla zapewnienia rodzicom na starość pomocy i wyręczenia w gospodarstwie, niemniéj dla zabezpieczenia małoletnim braciom i siostrom opieki, w osobie jednego z braci na przypadek śmierci rodziców, nakoniec, dla zarządzenia pozostałem po nich gospodarstwem, w celu zapobieżenia upadkowi onegoż.

Art: 58. Przypadki w których wybrani wolni są od zaciągu. Wypada więc ztąd; iż w familji gdzie są synowie wyszli z wieku spisowego, lub niedoszli lat 20 lecz zdolni do trudnienia się gospodarstwem, albo też mający prawo wyłączenia z jakiegokolwiek bądz powodu, tam wolność wyboru nadana rodzicom lub opiekunom, upada.

Art: 59. Wiek w którym niedoszli lat spisowych, uważanemi bydź mają za zdolnych trudnienia się gospodarstwem, liczy się od lat 17 skończonych.

Art: 60. Zastrzega się jednak, iż gdyby synowie niebędący jeszcze w wieku spisowym a mający lat 17, lub więcéj niemogli bydź wyręczeniem rodziców dla braku sil fizycznych, lub obłąkania umyslu, dla kończenia nauk w szkołach publicznych, lub uczenia się rzemiosła, w celu zapewnienia sobie na przyszłość stanu jakowego; natenczas wolno jest rodzicom lub opiekunom wybrać do wyłączenia syna w wieku spisowym będącego, skoro, dla słabości ich lub nadwątlonego zdrowia, rzeczony syn jest im koniecznie potrzebny, doprowadzenia gospodarstwa, lub pracowania na ich utrzymanie.

Art: 61. Wybór rodziców lub opiekunów przestaje nadawać prawo do wyłączenia, jeżeli jeden z synów kwalifikujących się do służby, w przeciągu czasu nim na zaciąg powołany zostanie, nabędzie jakowego tytułu wyłączenia; wyjąwszy atoli kalectwa lub niesposobności do zatrudnień. Ten ostatni przypadek powinien bydź przedstawiony do wspólnego rozstrzygnienia kom. rząd. spraw wew. duch. i ośw. publicz:, niemniej jeneralowi-lejtnantowi Rautenstrauch, członkowi rady administracyjnej.

Art: 62. Po śmierci rodziców, wybrany syn do wyłączenia, wraca w obowiązek należenia do spisu, chyba żeby prawnie powołany był na opiekuna małoletnich braci i siostr, doszedł 30 lat wieku, lub innym tytułem wyłączony został; albo też gdyby dla zarządzenia pozostałem po rodzicach gospodarstwem, był potrzebny, na ten ostatni przypadek, chociażby wybór przez rodziców nie był przed ich śmiercią uskuteczniony, opiekuni mają prawo, dla zapobieżenia upadkowi gospodarstwa, wybrać jednego syna, trzymając się ścile prawideł, podług których rodzicom jest wybór dozwolony.

Art: 63. Gdyby się zdarzyło, iż rodzice mający posiadłość w królestwie i zagranicą, chcieli wyłączyć syna w wieku spisowym będącego, wtenczas kiedy mają więcéj synów zagranicą zamieszkałych, a w przypadku art. 58 przewidzianym, znajdujących się; wyłączenie takowe miejsca mieć nie może, z powodu że synowie, w dobrach za granicą położonych mieszkający, nie mogą bydź powołani na zaciąg, i że rodzice mogą sobie wybrać jednego z nich do pomocy i wyręczenia.

Art: 64. Dowód wyboru.— Dowód wyboru stanowić ma akt przez rodziców lub opiekunów, również w urzędzie wójta gminy lub burmistrza sporządzony, a wymieniający: jako wybrany nie ma żadnego z braci kwalifikującego się do wyłączenia.

Art: 65. Na przypadek, gdyby był jeden lub kilku synów w wieku od 17 do 20 roku życia, nie mogących bydź wyręczeniem rodzicom, potrzebującym takowego dla podeszłych lat lub słabości zdrowia; należy to w akcie wyrazić, z wymienieniem: nazwiska i imieniem każdego z synów, powodów, dla których niemogą bydź pomocnymi rodzicom, niemniéj przyczyny, dla jakiéj ciż rodzice nie potrafią się obejść bez pomocy dzieci.

Art: 66. Opieka. Wyłączenie art. 2 lit. c, niniejszej instrukcji, udzielone bratu mającemu opiekę nad małoletniemi braćmi siostrami, których rodzice nie żyją, trwa aż do czasu ukończenia opieki.

Art: 67. Jeżeli w familji jakowéj znajdnją się bracia, mający wyłączenie od zaciągu, posiadający razem wszelkie własności do sprawowania opieki, natenczas żaden z braci w wieku spisowym będących, nie powinien bydź wybrany na opiekuna.

Art: 68. Dowód opieki.— Dowód opieki brata nad małoletniemi braćmi i siostrami, stanowić ma: *a)* Sepultura lub inne jakowe urzędowe świadectwo życia małoletnich. *c)* Metryka wykazująca ich wiek. *d)* wywód słowny w urzędzie wójta gminy lub burmistrza sporządzony, a przekonywający o powierzeniu brata prawnie opieki nad małoletniemi, tudzież o trwaniu onéj ciągle, niemniéj, że tenże nie ma żadnego brata posiadającego wyłączenie od zaciągu. *e)* Gdyby zaś miał jednego lub niezdatnych do sprawowania opieki, okoliczność ta również w wywodzie słownym wyrażoną bydz powinna, z szczególowem wyłączeniem rodzaju niezdatności, i dołączeniem potrzebnych na to dowodów.— Kommissja wojewódzka z obowiązana jest, wywód pod lit. *e*, wymieniony wraz z dowodami, kommissji rządowéj spraw wew., duch. i osw. publ., nie innej jenerałowi lejtnantowi Rautenstrach, członkowi rady administracyjnéj, pod ostateczne przedstawić rozstrzygnie.

Art: 69. Powód wyłączenia wdowców.— Przez nadane artykułem 2 lit. *d*, niniejszej instrukcyi, wyłączenie wdowcom mającym dzieci, prawo chciało zapewnić troskliwy dozór nad dziećmi.

Art: 70. Przypadki wyłączenia wdowców. Wypływa więc z tego, iż wdowcy mający dzieci, chociażby w powtórne weszli związki, pozostają przy prawie wyłączenia, dopokąd dzieci z pierwszego małżeństwa żyć będą. *(Dokończenie nastąpi.)*

FRANCYA

Paryż 16 Listopada.

Dziś z rana znowu goniec z Madrytu przybył, jakie wiadomości przyniósł nie można wiedzieć; wiemy tylko, że xiąże Broglie zaraz po jego przybyciu udał się w towarzystwie P. Mignet do króla, gdzie marszałek Soult i jenerał Sebastiani przywołani zostali. Minister wojny wczoraj na jedném towarzystwie zapewniał, że interwencja ze strony Francyi nieodzownie nastąpi. Hiszpanie różnych wyznań politycznych, tu się znajdujący, są przeciwni wszelkiéj interwencji. — Karoliści upatrują cios śmiertelny w widokach swoich, konstycjoniści dobrze wiedzą, że ich zamiary interwencją zniweczone będą.

Oglądanie się karolistów na obce dwory nic pewnego nie obiecuje. *La Quotidienne* zapewnia, że Anglja stanowczo w tém się oświadczyła, i że pewny poseł notę podał xięc Broglie w któréj oświadcza, że krok na morzu lub lądzie ze strony Francji wmięszania się do spraw hiszpańskich zrobiony, będzie powodem do zerwania stosunków z gabinetem Paryzkim. Są to pia desideria karolistów, bo *Globe* dziennik ministerjalny angielski oświadcza: że co do interessów hiszpańskich we wrzystkiem zgadza się gabinet angielski z francuzkim; i że już Francja zrobiła krok naprzód wmięszania się, tego są dowody krążenie 4ch okrętów wojennych pod San Sebastian, i obsadzenie mostu na rzece Bidassoa, a przecie posłowie wszyscy znajdoją się w Paryżu.

Towarzystwa czeladników wciąż się odbywają prawie w całej Francji; rząd się chwycił środków, które nie dowodzą ni sprężystości ani śmiałości z determinowanéj: onegdaj 250 czeladzi piekarskiej, a wczoraj 500 krawieckiej, przez mocne oddziały wojska aresztowano. Większą część w krótce uwolniono. Wielu w tém dwuznaczném postępowaniu uważa politykę ministrów, którzy w tym czasie w kilku miejscach zajęci byli wyborami deputowanych na swą rękę.

Listy z Sabaudji z d. 7 b. m. donoszą, że rząd tamtejsi zgromadził tam korpus wojska 7000; lękają się bowiem co chwilę powstania w téj prowincji. Znowu rząd Sardyński nadesłał notę, względem wychodniów włoskich, na ręce xięcia Broglie.

Prowincja Guipuscoa została ogłoszona w stanie oblężenia.

Jenerał Castanos wydał odezwę, pod d. 7 b. m., do wojska.

Do Urgel przyprowadzono 5 dowódzców karlistowskich, którzy zostali schwytani w górach tych okolic.

Dnia 17 Listopada. Indicateur de Bordeaux zawiera list z' Bajonny z d. 13 b. m. »Powstańcy w liczbie 800 onegdaj wieczorem do miasta Irun, weszli; 30 ludzi zajęło główny odwach przy moście na rzece Bidasson. Teraz więc stoją szyldwachy naprzeciw siebie karolistowski i francuzki. Dziś z rana ruszyło około 800 ludzi ku mostowi, z jakiego powodu nikt niewie; nasze wojsko, francuzkie, podobny ruch zrobiło z téj strony rzeki, poczem powstańcy cofnęli się do Irun. Mieli powstańcy zamiar, most na rze-

ce zniszczyć. Znowu tu szerzy się wieść o wejściu jen. Saarsfield do Miranda. Powstańcy zupełnie zajęli drogę od rzeki Bidassoa aż do Ebro: chcą oni podobno związki handlowe utrzymać.«

W Velorado ustanowili karoliści trybunał ś. inkwizycji; składa on się z trzech członków i jednego sekretarza.

Pierwszy dodatek, który do *Trybuny* dołączony został, policja sabrała. *(GR. P.)*

ANGLIA.

Londyn 16 Listopada.

Dziennik *Globe* donosi, że pod Santander zaszła bitwa pomiędzy wojskami królowéj rejentki a powstańcami. Wojska rządowe odniosły zwycięstwo, zabrały w niewolę dowódcę karolistów pułkownika Ibarrola, wielu officerów niższych stopni i 112 żołnierzy, zaś 60 poległo na placu, zdobyto chorągiew, 7 mułów, wiele broni i sprzętów wojennych.

W dniu wczorajszym mieli naradę z lordem Palmerston, posłowie austrjacki, rossjiskii, pruski, austrjacki nadzwyczajny poseł, francuzki sprawujący interessa. Poczém tenże minister pracował z posłem nadzwyczajnym portugalskim, margrabią Funchal, i z belgijskim. Uważano także w wydziale spraw zagranicznych P. Sir Stratford Canning.

Odezwa wydana w Santander jest następująca: »Dostojne władze municypalne tego miasta łącznie z gubernatorem wojennym i pierwszym Subdelegatem policyi, pospiesza ją donieść publiczności, iż zagrażający nam rokoszanie; wczoraj w wieczór pod wsią Vargas, na dolinie Toranzo zupełnie pobitemi zostali. W dwóch potyczkach pod Santander i Tolosa utracili oni 116 w zabitych 146 ranionych i 323 jeńców, kilka chorągwi, mnóstwo broni, ammunicji i sprzętów; jakoteż mułów, wozów bagażów; te są rezultaty potyczek, które szczególnie przez jednę kolumnę, wysłaną wczoraj z tego głównego miasta, i składającą się z kompanji strzelców miasta Laredo, nadbrzeżnych i granicznych karabinierów i strzelców bataljonu wiernych mieszkańców tegoż miasta, także z goralskich strzelców i małego odziału jazdy, które dopiero przed samym atakiem konie otrzymawszy, utworzoną została, i ani trzeciej części nie liczyła ludzi, ile rokoszanie. Mieszkańcy w Santander! Zdrajcy są zawsze tchórzami, a przed garstką walecznych, rozpraszają się fakcje, którym wszędzie towarzyszy tylko hańba i wzgarda. Bądźcie więc zupełnie spokojni, to główne miasto cel chciwych rabunku nieprzyjaciół naszej ukochanéj królowéj, nie ulegnie ich bezwładnym siłom zbrojnym, jak długo to miasto tak determinowanych posiadać będzie mężów. Znaczna część mieszkańców tak mężnie walczących wskazała innym drogę do sławy. Jesteśmy gotowi wstępować w ich ślady, i dopełniać tak szlachetnego przykładu; a jeżeli się jeszcze znajduje jaki pomiędzy wami, który niedzieli z wami tego sposobu myślenia, pogardźcie nim, jest to albowiem zły człowiek. — Połączcie wasze śluby z owemi municypalności i innych zwład i poprzysiężcie na nowo ofiarować życie za świętą sprawę, któréj bronicie. Mieszkańcy Santander! Niech żyje długo królowa Donna Izabella II.! Te słowa niech będą waszem hasłem do jedności porządku i zwycięztwa.«

(podpisano) Prezydent i tymczasowy pierwszy subdelegat policji, *Jose Ortis de la Torre*. — Tymczasowy gubernator wojny, *Manuel Maria de la Sierra*. — Dalej następuje reszta podpisów.

Przypisek. *Alkad z Vergas del Valle de Toranzo* donosi, iż przy przedsięwziętym przez niego przeglądzie pobojowiska, znaleziono 150 poległych, pomiędzy którymi dwóch księży i jednę kobietę, gdy tymczasem zwycięzkiej kolumnie tak dalece szczęście sprzyjało, iż w swych szeregach nie miała ani zabitych, ani rannych. Z tego powodu gazeta nadworna Madrycka z d. 1 b. m. tak się wyraża: »Ci nieszczęśliwi ludzie dający się przez tak słabą a zuchwałą fakcje uwodzić i oszukiwać przekonają się z tych dowodów, jaka zachodzi różnica między stronnikami Don Carlos, a prawym rządem królowéj Izabelli II. Ledwie śmieją się odważyć ci naczelnicy fakcji pokazać na polu bitwy. Właśnie dała tego przykład ludność górali w Santander z nader szczęśliwym skutkiem. Wieczny honor i sława naszemu wojsku, dla którego za postępowanie chwalebne w sprawie prawego rządu, nie ma dosyć wyrazów. Honor odwaga, sprawiedliwość, siła, wszelkie żywioły mocy walczą za sprawą Izabelli II. i narodu. A cóż spostrzegamy w szeregach powstańców słabość, niepewność, niestałość! Tak na zawsze w narodzie hiszpańskim; zawsze widzieć będziemy prawo i sprawiedliwość tryumfujące nad zdradą i przeniewierzeniem.«

WIDOWISKA: KOSMORAMA.